

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану наукової роботи, індивідуального навчального плану
та роботи над дисертацією **Крутенко Наталії Володимирівни**
«Прогнозування розвитку порушень серцево-судинної системи у підлітків з
патологією верхніх відділів шлунково-кишкового тракту»,
яка подається на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 – «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 – «Медицина»

Крутенко Наталія Володимирівна закінчила Харківський державний медичний університет за спеціальністю «Лікувальна справа», здобула кваліфікацію лікаря у 1999 р. (диплом: серія МА НХ № 014226). Лікар-спеціаліст за спеціальністю «Педіатрія» (сертифікат № 37 від 12.02.2019 р.) та за фахом «Функціональна діагностика» (сертифікат № 1117 від 16.06.2021 р.).

У 2021 р. розпочала виконання освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина» Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – «Медицина» (форма навчання – поза аспірантурою, витяг з Наказу про зарахування до аспірантури № 0302-3/110 від 01 жовтня 2021 р.).

Здобувачем Крутенко Наталією Володимирівною в повному обсязі виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми «Медицина» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна МОН України (1200 годин / 40 кредитів ЄКТС/4 роки навчання), що повністю відповідає VIII рівню Національної рамки кваліфікацій України та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами).

Здобувачем Крутенко Наталією Володимирівною спільно з науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури (обсягом 7 патентів та 40 статей) визначено актуальність теми дисертаційної роботи.

Проведений патентно-інформаційний пошук і аналіз вітчизняних та зарубіжних видань за останнє десятиліття показав, що хвороби шлунково-кишкового тракту залишаються в тренді захворювань серед молоді. Систематичний аналіз бази даних Global Burden of Diseases, що охоплювало 204 країни, показало, що показник поширеності захворювань органів травлення суттєво не знизився протягом 29 років спостереження. За даними Центру медичної статистики МОЗ України щодо поширеності окремих класів хвороб серед дитячого населення з 1994 по 2016 рр., хвороби органів травлення займали друге рангове місце серед інших дванадцяти класів. В цілому, дослідження стану здоров'я дітей на сьогодні продемонструвало зростання темпів приросту поширеності захворювань органів травлення на 18,6 %. Сучасна патологія шлунково-кишкового тракту часто діагностується в поєднанні з іншими соматичними неінфекційними хронічними патологічними станами. Серед них обговорюються неврологічні розлади у вигляді різних варіантів автономної дисфункції, кардіологічні

симптоми, анемія та сполучно-тканинна дисплазія, що вимагає інтегрального погляду на дану проблему і комплексний підхід до діагностики та лікування.

Серцево-судинні захворювання залишаються однією з головних причин смерті в сучасному суспільстві, серед них ішемічна хвороба серця та аритмії є найбільш частими патологічними станами. Взаємозв'язок патологічних процесів гастро-дуоденальної зони та серця в світовій літературі обговорюється протягом багатьох років, але в останні 10-15 років кількість наукових досліджень з цієї проблеми значно зросла. Це пов'язано з відкриттям механізмів, що об'єднують і потенціюють ці захворювання. З'являється все більше доказів того, що інфікування *Helicobacter pylori* можуть бути причиною розвитку атеротромбозу, поширений запальний процес слизової оболонки кишково-шлункового тракту може ініціювати системне низькоінтенсивне запалення, яке є причиною подальших змін судинного русла, пов'язаного з вищим ризиком коронарної хвороби, а також доведена роль порушень моторики верхніх відділів шлунково-кишкового тракту у розвитку аритмій і порушень серцевого кровотоку.

Висока розповсюдженість шлунково-кишкових розладів, особливо в умовах хронічного стресу і соціальних потрясінь сучасності, є передумовою зростання їх негативного впливу на серцево-судинну систему. Крім того, ураження обох систем можуть виникати одночасно в одного пацієнта, що створює проблеми вчасної і коректної діагностики і коморбідності. Однак причинно-наслідковий або випадковий характер такого зв'язку залишається недостатньо вивченим, останні дані показали, що частота вторинних серцевих ускладнень є недооціненою у пацієнтів із гастроентерологічними захворюваннями, продовжується вивчення потенційних механізмів, що стоять за ними.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

У процесі виконання індивідуального плану навчання в аспірантурі та підготовки дисертації Крутенко Н.В. проявила себе як уважний і відповідальний науковець, яка вміє чітко формулювати завдання наукових досліджень, планувати та організовувати їх проведення. Крутенко Н.В. властиві глибокі знання клініко-патогенетичних аспектів і сучасних досягнень світових досліджень захворювань, які були предметом вивчення. Вміння якісно проводити оцінку та інтерпретацію отриманих результатів значною мірою визначили успішність виконання дисертаційної роботи.

За час навчання та професійної діяльності Крутенко Н.В. опублікувала 13 наукових праць у вітчизняних фахових наукових виданнях, в тому числі у виданнях, включених до міжнародної наукометричної бази Scopus, опубліковано 4 статті.

Здобувач Крутенко Наталія Володимирівна проявила себе як наполегливий, відповідальний науковець, вчасно виконувала розділи індивідуального навчального плану, відвідувала лекції, семінарські та практичні заняття.

Вона здобула глибинні знання зі спеціальності, прослухала курс лекцій з дисциплін циклу фахової підготовки, вдосконалила професійні навички з функціональної діагностики стану серцево-судинної системи, імплементувала їх в практичну діяльність медичних закладів – клінічних баз кафедри педіатрії Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Під час навчання Крутенко Н.В. оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду,

професійної етики та загального культурного кругозору (5 кредитів ЄКТС). Вона набула універсальні навички з проведення клінічних досліджень, отримання результатів та їх аналізу з використанням методів статистичної обробки, їх співставлення зі світовими відомостями, оформлення і написання наукової праці з дотриманням принципів біоетики і академічної доброчесності. Вона успішно усно та письмово презентувала результати власного наукового дослідження, застосовувала сучасні інформаційні технології у науковій діяльності. Здобувач Крутенко Н.В. здобула мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи англійською мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (10 кредитів ЄКТС).

Здобувачем Крутенко Н.В. здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Крутенко Наталія Володимирівна оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності на достатньому рівні, а також самостійно провела наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

Наукові положення, висновки та рекомендації є результатом виконаних здобувачем досліджень. Здобувачем вирішенні наукові завдання, які поставлені в роботі. Достовірність отриманих теоретичних та практичних розробок визначається детально продуманою логікою досліджень, використанням сучасних методів дослідження, достатнім обсягом експериментальної роботи та відповідними методами статистичної обробки результатів із застосуванням математичних методів аналізу. Викладене вище переконливо доводить, що наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані Крутенко Н.В., є обґрунтованими й достовірними.

Основні положення і результати дисертаційного дослідження, теоретичні та практичні висновки та рекомендації були оприлюднені та доповідались на 8 вітчизняних науково-практичних заходах (у тому числі 3 – у формі усної доповіді та публікації тез, 5 – у формі публікації тез у збірнику матеріалів):

1) науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання фізіології, патології та організації медичного забезпечення дітей шкільного віку та підлітків» (Харків, 17 листопада 2022 р.;

2) науково-практична конференція з міжнародною участю «Проблеми сьогодення в педіатрії» (Харків, 29 лютого 2024 р.);

3) науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання фізіології, патології та організації медичного забезпечення дітей шкільного віку та підлітків» (Харків, 14 листопада 2024 р.).

Дисертація є самостійним закінченим науковим дослідженням автора. Дисертантом визначено основний напрям, мету та завдання дослідження; складено план роботи та розроблені її основні теоретичні і практичні положення. Автором проведено аналіз вітчизняних та закордонних публікацій за напрямом дослідження. Здобувачем самостійно проведено статистичне опрацювання первинних даних за допомогою стандартних статистичних методів і викладено в матеріалах дисертації у вигляді таблиць та графіків. Самостійно написані розділи дисертації. Дисертант спільно з науковим керівником сформулював основні положення та висновки роботи. Підготовлено

публікації за матеріалами дисертаційної роботи у періодичних фахових наукових виданнях. У роботах, опублікованих у співавторстві з науковим керівником д.мед.н., проф. Шевченко Н.С., к.мед.н. Волошиним К.В., к.мед.н. Зимницькою Т.В., PhD Павловою О.С., к.мед.н. Цюрою О.В., к.мед.н. Суховою Л.Л. особистий внесок здобувача є переважаючим.

Вважаю, що наукова складова індивідуального плану роботи Крутенко Наталії Володимирівни виконана повністю та на високому рівні.

Науковий керівник:

доктор медичних наук, професор,
завідувачка кафедри педіатрії медичного факультету
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Наталя ШЕВЧЕНКО

Підпис Наталі Шевченко засвідчую

Начальник відділу кадрів
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО